

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060102

DOM
2016-11-18
Stockholm

Mål nr
M 900-16

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2016-01-12 i mål nr M 779-15, se bilaga A

KLAGANDE

1. Mästermyrs Vattenavledningsföretag
2. Ringome Bevattningsamfällighet

Ombud för 1 och 2: B H

MOTPART

1. Region Gotland, Teknikförvaltningen
621 81 Visby

Ombud för 1: Advokat MB och M H

2. Länsstyrelsen i Gotlands län
621 85 Visby

3. Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 Stockholm

SAKEN

Ändring av villkor i befintligt tillstånd för Hemse avloppsreningsanläggning på fastigheterna X. i Gotlands kommun _____

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom upphäver Mark- och miljööverdomstolen Miljöprövningsdelegationens vid Länsstyrelsen i Stockholms län beslut den 8 januari 2015, dnr 55112-17865-2014, samt avslår Region Gotlands ansökan.

Dok.Id 1300391

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Mästermyrs Vattenavledningsföretag och **Ringome Bevattningsamfällighet** (föreningarna) har *i första hand* yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska undanröja mark- och miljödomstolens dom och avslå Region Gotlands ansökan.

Föreningarna har *i andra hand* yrkat att mark- och miljödomstolens dom ska ändras på så sätt att namnet Ocksarveån i villkor 6 ändras till Snoderån, att det görs ett tillägg i villkoret som förpliktigar att allt vatten som lämnar anläggningen först ska genomgå en process för kemisk fällning av fosfor samt att Region Gotland förpliktigas att få ett godkännande av Mästermyrs Vattenavledningsföretag i egenskap av ägare till kanalen.

Föreningarna har *i tredje hand* yrkat att ett eventuellt tillstånd ska förenas med villkor om att behandlat avloppsvatten ska ledas i kulvert direkt till Östersjön och inte släppas ut i Snoderån.

Region Gotland, Teknikförvaltningen (Region Gotland) har bestritt ändring.

Länsstyrelsen i Gotlands län har tillstyrkt ändring i enlighet med föreningarnas förstahandsyrkande.

Länsstyrelsen i Stockholms län har avstått från att yttra sig i målet.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Föreningarna har till stöd för sin talan uppgett i huvudsak följande.

Kravet på lagringstid är inte onödigt strängt och en ändring av villkor 6 kommer att påtagligt ändra miljöförhållandena i Snoderån. En bedömning av miljöpåverkan måste grundas på fakta och villkorsändringen innebär en så omfattande förändring av tillståndet att prövningen måste göras samordnat med en omprövning av tillståndet för hela anläggningen. Det har redan skett så stora förändringar av verksamheten att

tillståndet för anläggningen i sin helhet ändå bör omprövas. Villkorsändringen kommer sannolikt att fördröja en sådan process.

Problemet med att lagringsvolymen är för liten har varit välkänt och påtalades även inför tillståndsbeslutet. Därefter har det skett stora men planerade förändringar och de volymer som anslutits till avloppssystemet efter 2004 har varit för stora för att Region Gotland ska kunna leva upp till villkoren i tillståndsbeslutet. Redan 2006 ansökte Region Gotland om villkorsändring i syfte att avleda behandlat avloppsvatten. År 2008 utformade Region Gotlands tjänstemän ett lagringsschema som visar hur lagringskapaciteten skulle kunna nyttjas om det byggdes en ny damm. Både länsstyrelsen och Vattenrådet Snoderån påtalade behovet av en ny damm vid ett möte 2011 med Region Gotland.

Villkorsändringen innebär att förutsättningarna för bevattning av jordbruksmark med avloppsvatten försämrats ytterligare, tvärt emot vad Region Gotland uppger. Hade motivet varit att underlätta för bevattningen hade Region Gotland sökt om villkorsändring för all lagring av avloppsvatten, så att även vatten för bevattning fick kortare lagringstid.

Domstolen har inte förstått att Ocksarveån ligger uppströms den nuvarande platsen för bräddning från lagringsdammarna och invid biodammarna där bräddning skedde förr i tiden. När domen nu medger att avloppsvatten får bräddas efter en månad innebär det en möjlig återgång till förhållanden före 2004. Det måste därför tydligt anges var bräddning får ske, så att det inte blir till Ocksarveån vid biodammarna.

Region Gotland har inte rätt att brädda avloppsvatten med kortare lagringstid än 5 månader till Snoderkanalen utan att först ha fått godkännande av ägaren, Mästermyrs Vattenavledningsföretag. Ett sådant medgivande kan kringgåas genom att lägga en kulvert till Östersjön. Mark- och miljödomstolen har i sin dom dock inte angett varför det inte är möjligt att bifalla deras yrkande om att förena tillståndet med ett nytt villkor om avledning i kulvert direkt i Östersjön eller varför kanalägarens rätt kan åsidosättas. Det är ytterligare ett skäl till varför anläggningen bör omprövas i sin helhet.

Föreningarna har till stöd för sin talan även hänvisat till skriftlig bevisning.

Region Gotland har till stöd för sin talan uppgett i huvudsak följande.

I ansökan till miljöprövningsdelegationen har Region Gotland redovisat resultat av mätningar som visar att en förkortad lagringstid till en månad är fullt tillräcklig ur miljösynpunkt. I bedömningen om den begärda villkorsändringen är tillåtlig enligt 24 kap. 8 § miljöbalken ingår inte om det skulle finnas behov av att ompröva hela tillståndet. Region Gotland tillbakavisar föreningarnas påstående att lagringskapaciteten har varit ett problem sedan tillståndsbeslutet 2004 och vidhåller att skälet för ansökan om villkorsändring påkallas av omständigheter som inte kunde förutses när tillståndet meddelades.

Utsläpp från lagringsdammarna i enlighet med villkor 6 utgör inte bräddning. Det åligger Region Gotland att enligt villkor 13 så långt som möjligt förhindra bräddning från reningsanläggningen. Den eventuella bräddning som kan ske vid biodammarna vid extraordinära väderhändelser är begränsad och inte otillåten.

Region Gotland tillbakavisar föreningarnas påstående att miljöprövningsdelegationens ursprungliga tillståndsbeslut skulle innehålla en felskrivning. Tillståndet togs i anspråk 2004 och det aktuella villkorets utformning har inte någon gång lett till några svårigheter eller tveksamheter vid den praktiska tillämpningen. Utsläppet av lagrat och behandlat vatten med stöd av villkor 6 i tillståndet sker vid den punkt som klagandena benämner ”Ringomediket”, som en naturlig konsekvens av anläggningens utformning. Någon oklarhet föreligger inte i ändringsbeslutet och det finns inget behov av ändring i villkorets språkliga utformning. Förutsättningar för att använda större mängder vatten till bevattning ökar om villkorsändring medges. Det är även i linje med villkor 9 i tillståndet som föreskriver att så stor del av det behandlade vattnet som möjligt ska användas för bevattning. Motivet till föreningarnas förslag att det i villkoret skulle föreskrivas ett tillägg om obligatorisk kemisk fällning av fosfor för allt vatten framstår som oklar. Gränsvärdet för fosforhalten framgår av villkor 5 och varken bör eller behöver regleras ytterligare.

Det är inte möjligt att inom ramen för aktuell prövning pröva föreningarnas yrkande om att förena tillståndet med ett nytt villkor om avledning i kulvert direkt till Östersjön.

Länsstyrelsen i Gotlands län har till stöd för sin talan uppgett i huvudsak följande.

Det kan inte anses uppenbart att villkoret inte längre behövs eller är strängare än nödvändigt. Tillståndsändringen påkallas inte heller av omständigheter som inte kunnat förutses vid tillståndsgivningen. Genomförandet av de förändringar som yrkades i Region Gotlands ansökan till miljöprövningsdelegationen förutsätter en tillståndsprövning enligt miljöbalken av avloppsreningsverkets samlade verksamhet.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Utgångspunkter för prövningen

Region Gotland har sedan 2004 ett gällande tillstånd enligt miljöskyddslagen (1969:387) för Hemse avloppsreningsanläggning. Enligt tillståndet kan Region Gotland, efter behandling och lagring i Hemse avloppsreningsanläggning på fastigheterna X., släppa ut avloppsvatten från Hemse/Alva och Fardhems verksamhetsområden dels till Ocksarveån, dels till anläggning för bevattning av åkermark.

Frågan i målet är om det finns förutsättningar att, i enlighet med Region Gotlands ansökan, delvis ändra tillståndets villkor 6 på så sätt att lagringstiden i anläggningen för avloppsvatten som ska släppas ut till recipient minskas från minst fem månader till minst en månad.

De rättsliga förutsättningarna för en villkorsändring i ett gällande tillstånd anges i 24 kap. 8 § miljöbalken. Ett villkor får enligt den bestämmelsen upphävas eller mildras endast om det är uppenbart att villkoret inte längre behövs eller är strängare än nödvändigt eller om ändringen påkallas av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet meddelades. Det är tillståndshavaren, i det här fallet Region Gotland, som ska visa att förutsättningar för att upphäva eller mildra ett villkor föreligger och en

ansökan av en tillståndshavare att mildra ett villkor ska enligt praxis bedömas restriktivt (se MÖD 2002:56).

Region Gotland har i sin ansökan om villkorsändring anfört att det är uppenbart att villkoret är strängare än nödvändigt och att ändringen påkallas av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet meddelades. Det är således dessa grunder som Mark- och miljööverdomstolen i det följande kommer att pröva Region Gotlands ansökan mot.

Är det uppenbart att villkoret är strängare än nödvändigt?

Mark- och miljööverdomstolen instämmer i miljöprövningsdelegationens bedömning att lagringstiden i villkor 6 är av särskild vikt för reduktionen av bakterier och eventuella patogener. Domstolen kommer därför att bedöma lagringstiden för avloppsvatten som ska släppas ut till recipient i första hand ur denna aspekt.

Redan vid tiden för tillståndsdomen påpekade remissmyndigheter att den låga frekvensen av kontroller i det mikrobiologiska övervakningsprogrammet gav mycket liten information om smittorisker, att största möjliga försiktighet skulle iakttas vid smittskydds- och hygienisk riskvärdering, att det inte fanns några riktvärden från Socialstyrelsen gällande lagring av avloppsvatten i dammar samt att ett barriärtänkande är nödvändigt. Smittskyddsinstitutet angav visserligen att en månads lagringstid innebär en avsevärd reduktion av patogener. Detta uttalande avsåg dock försök som gjorts i tropiska klimat där det vanligen rörde sig om 3–5 grunda dammar med aktiv biologisk behandling och där uppehållstiden beräknas som summan av satsvis behandling i respektive damm. Dessa remissyttranden talar enligt Mark- och miljööverdomstolen sammantaget för att en stor försiktighet ska iakttas i bedömningen av lagringstiden före utsläpp av avloppsvatten till recipient.

Av uppgifterna i målet har vidare framkommit att kunskapsläget om lagringstider för avloppsvatten är bristfälligt och att det avseende bakterier ännu inte finns några normer eller gränsvärden att förhålla sig till. Därutöver har framkommit att Gotlands geologi gör att diken och kanaler ofta är spettade och nedsprängda och att dikesbottnar ofta ligger direkt på den sprickiga berggrunden, vilket kan medföra snabba transporter av dikes- och kanalvatten ned till grundvatten och vattentäkter.

I de tabeller med mätvärden för indikatorbakterier som Region Gotland har presenterat i sin ansökan saknas det, enligt domstolen, ett flertal parametrar för att en fullgod bedömning ska kunna göras avseende utsläpp av avloppsvatten med avseende på t.ex. bakterier, virus och patogener. Region Gotlands redovisade jämförelse med ett konventionellt avloppsreningsverk kan därför inte ligga till grund för en bedömning av lagringstiden för avloppsvatten före utsläpp till recipient. Region Gotland har inte heller närmare förklarat resultatet av dessa mätvärden eller redovisat någon mer detaljerad analys avseende hur värdena påverkas av att utsläpp endast sker vintertid. Att Region Gotland inlett undersökningar med UV-strålning är visserligen positivt men det finns inte några resultat från en sådan undersökning presenterade i målet och det saknas således förutsättningar att beakta denna uppgift i bedömningen av lagringstiden för avloppsvattnet.

Sammanfattningsvis finner Mark- och miljööverdomstolen att Region Gotland inte har visat att villkor 6 i dess nuvarande utformning är uppenbart strängare än nödvändigt. Skäl för villkorsändring finns således inte på denna grund.

Påkallas ändringen av oförutsedda omständigheter?

Region Gotland har i denna del hänvisat till en minskad efterfrågan på bevattningsvatten samt ett mycket stort tillflöde på grund av de senaste nederbördsrika somrarna, vilket gjort att villkorsöverträdelse skett varje år sedan beslutet meddelades. Region Gotland har även anfört att fällningsanläggningen i Hemse, som sattes i drift vid årsskiftet 2005–2006, utgör en väsentlig förändring av driften i förhållande till vad som redovisades i ansökan inför omprövningen 2004.

Ringome Bevattningssamfällighet har bestritt vad Region Gotland anfört om minskad efterfrågan på bevattningsvatten och menat att behov finns, men under en annan tid på året.

Mark- och miljööverdomstolen gör följande bedömning. När det inledningsvis gäller vad Region Gotland anfört om en minskad efterfrågan på bevattningsvatten finner domstolen – särskilt med hänsyn till vad Ringome Bevattningssamfällighet uppgett i

denna del – att Region Gotland inte har visat att detta utgör en omständighet som påkallar en villkorsändring. När det därefter gäller vad Region Gotland anfört om stora tillflöden till följd av nederbördsrika somrar finns det enligt domstolen inga sådana närmare uppgifter i målet om mängden nederbörd, eller i vilken utsträckning dessa regn skulle frångå en normal variation, som skulle utgöra ett skäl för en mildring av villkoret. När det slutligen gäller fällningsanläggningen i Hemse kan domstolen konstatera att kemisk fällning redan i tillståndsdomen 2004 av miljöprövningsdelegationen nämns som en kompletterande åtgärd som kan vidtas för det fall reningsförmågan i anläggningen inte räcker för att uppfylla ställda utsläppskrav. Mark- och miljööverdomstolen finner således att den nya fällningsanläggningen inte utgör en sådan omständighet som inte kunde förutses vid tiden för tillståndet.

Sammanfattningsvis finner Mark- och miljööverdomstolen att Region Gotland inte har visat att villkorsändringen påkallas av omständigheter som inte kunnat förutses när tillståndet gavs. Skäl för villkorsändring finns således inte heller på denna grund.

Sammantagen bedömning

Mark- och miljööverdomstolen finner att Region Gotland inte har visat att det finns förutsättningar för ändring av villkor 6 i enlighet med Region Gotlands ansökan. Mark- och miljödomstolens dom ska därför ändras på så sätt att miljöprövningsdelegationens beslut upphävs och Region Gotlands ansökan avslås.

Vid denna utgång har föreningarna vunnit bifall till sitt förstahandsyrkande. Domstolen finner dock skäl att påpeka att prövningsramen i målet styrs av Region Gotlands ansökan om villkorsändring, dvs. av den av Region Gotland begärda ändringen av villkor 6, och att föreningarnas tredjehandsyrkande faller utanför denna prövningsram.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Fredrik Ludwigs och Margaretha Gistorp, referent, tekniska rådet Yvonne Eklund samt tf. hovrättsassessorn Elena Landberg.

Föredraganden har varit Erica Ehne.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2016-01-12
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr M 779-15

KLAGANDE

1. Mästermyrs Vattenavledningsföretag

2. Ringome Bevattningsamfällighet
Samma adress som 1

3. Vattenrådet Snoderån
Samma adress som 1

MOTPARTER

1. Länsstyrelsen i Gotlands län
621 85 Visby

2. Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 Stockholm

3. Region Gotland, Teknikförvaltningen
621 81 Visby

Ombud:
M B och M H

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2015-01-08 i ärende nr 55112-17865-2014,
se bilaga 1

SAKEN

Ändring av villkor i befintligt tillstånd för Hemse avloppsreningsanläggning
på fastigheterna Gotland X.

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 427506

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:00-16:30

BAKGRUND

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Gotlands län gav den 25 februari 2004 Gotlands kommun, Tekniska förvaltningen, tillstånd enligt miljöskyddslagen att, efter behandling och lagring i Hemse avloppsreningsanläggning på fastigheterna X m.fl. släppa ut avloppsvatten från Hemse/Alva och Fardhems verksamhetsområden dels till Ocksarveån, dels till anläggning för bevattning av åkermark. Tillståndet var förenat med ett antal villkor, varav villkor 6 hade följande lydelse.

6. Verksamheten ska drivas så att avloppsvattnet har en lagringstid i anläggningen av minst 5 månader före utsläpp till Ocksarveån eller nyttjande för bevattning.

Region Gotland, teknikförvaltningen, ansökte den 13 maj 2014 hos Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Stockholms län (miljöprövningsdelegationen) om en ändring av villkor 6.

Miljöprövningsdelegationen beslutade den 8 januari 2015 att ändra lydelsen i villkor 6 enligt följande.

6. Verksamheten ska drivas så att avloppsvattnet har en lagringstid i anläggningen av minst 5 månader före nyttjande för bevattning eller minst 1 månad före utsläpp till Ocksarveån.

Mästermyrs Vattenavledningsföretag, Ringome Bevattningssamfällighet samt Vattenrådet Snoderån (nedan klagandena) har överklagat miljöprövningsdelegationens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Klagandena har, så som det får förstås, yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva miljöprövningsdelegationens beslut. För det fall att mark- och miljödomstolen inte avser att upphäva beslutet, yrkas att det ursprungliga tillståndet

ska förenas med ett nytt villkor om att behandlat avloppsvatten måste ledas i kulvert direkt till Östersjön och inte släppas ut i Snoderån. Oavsett om mark- och miljödomstolen kommer att avslå eller bifalla överklagandet, så yrkas också att villkoret 6 korrigeras eftersom det är formellt felaktigt.

Till stöd för sin talan har klagandena hänvisat till vad som anförts hos miljöprövningsdelegationen, samt har härutöver anført i huvudsak följande. I miljöprövningsdelegationens beslut anges att avloppsvattnet ska ha en lagringstid på minst en månad före utsläpp till Ocksarveån. Detta betyder att avloppsvatten kan bräddas direkt från biodammarna till Ocksarveån utan någon lagring i lagringsdammarna. Miljöprövningsdelegationens avsikt är sannolikt att avloppsvatten från biodammarna ska släppas till lagringsdammarna och där lagras en månad för att sedan bräddas till diket som leder till Snoderkanalen nedströms Ocksarveån. Beslutet måste i enlighet med detta korrigeras.

Miljöprövningsdelegationens beslut motverkar de uppställda målen för vattenkvalitet och kommer att leda till miljöpåverkan och skada i Snoderåns vatten, eftersom avloppsvatten kommer att ledas ut i en å med lekplatser för skyddsvärda fiskarter. Miljökvaliteten i Snoderkanalen är redan låg. Därför bör det inte ske någon ytterligare belastning med näringsämnen i kanalen. Avloppsvattnet rinner även till ett frekventerat rekreationsområde. Den privatägda Hultedammen (Y och Z) har nu fallit bort på grund av att ägaren övergått till ekologisk odling och har andra krav på vattenkvaliteten. Eftersom Hultedammens vattenvolym inte ersätts har en så stor förändring ägt rum att grundförutsättningarna och hela avloppsanläggningen bör genomgå en förnyad prövning enligt miljöbalken.

Behovet av vatten för bevattningsändamål föreligger under perioden maj-juli. Övriga tider på året är det inte motiverat att bevattna jordbruksmark. Region Gotland måste anpassa lagringshanteringen efter detta, vilket underlättas om man bygger ut lagringskapaciteten. Region Gotlands uttalande om att det inte finns intresse för bevattning är felaktigt. Problemet är att det inte finns vatten vid rätt

tillfälle eftersom det saknas dammvolymer. Med tre månaders lagringstid skulle mer vatten finnas tillgängligt.

Miljöprövningsdelegationen borde ha hört Ringome Bevattningssamfällighet och Mästermyrs Vattenavledningsföretag i ärendet. Region Gotland borde ha kommunicerat förslaget om villkorsändring med Vattenrådet Snoderån eller med den bevattningssamfällighet som Region Gotland har avtal med om uttag av vatten för bevattningsändamål.

Region Gotland har bestritt ändring. Till stöd för sitt bestridande har i huvudsak följande anförts. Någon oklarhet föreligger inte i miljöprövningsdelegationens beslut och behov av ändring i villkorets språkliga utformning saknas. Som framgår av de provtagningsresultat som Region Gotland redovisat i samband med prövningen hos miljöprövningsdelegationen så saknas skäl att anta att utsläppen till recipienten kommer att öka om lagringstiden minskas från 5 månader till 1 månad. Uppfyllandet av miljö kvalitetsnormen bedöms inte påverkas av villkorsändringen. Region Gotland vidhåller att skäl för ändring föreligger eftersom villkoret är strängare än nödvändigt. Region Gotland är angelägen om att skapa förutsättningar för att kunna utnyttja så mycket vatten som möjligt till bevattning och därmed uppfylla målet i villkor 9 i tillståndet. En villkorsändring skapar sådana förutsättningar genom att det då inte kommer att behöva släppas ut stora mängder vatten under vinterhalvåret för att säkerställa att lediga dammvolymer finns till förfogande. Förutsättningarna för att Region Gotland ska kunna tillhandahålla vatten för bevattningsändamål under de tider när sådan efterfrågan finns, ökar då betydligt.

Länsstyrelsen i Gotlands län tillstyrker att mark- och miljödomstolen bifaller de yrkanden som framförs av klagandena i målet. Länsstyrelsen delar klagandenas bedömning att man inte med stöd av 24 kap. 8 § miljöbalken kan ändra villkor i tillståndet för verksamheten vid Hemse avloppsreningsanläggning på det sätt som miljöprövningsdelegationen gjort i sitt beslut. Istället borde aktuell ansökan ha avvisats eller avslagits av miljöprövningsdelegationen. I övrigt hänvisar länsstyrelsen till vad som anförts hos miljöprövningsdelegationen.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har bedömt att målet är av sådan beskaffenhet att rätten inte behöver ha en sammansättning innefattande särskilda ledamöter.

Inledningsvis finner mark- och miljödomstolen att det inte är möjligt att i detta mål bifalla klagandenas yrkande om att förena tillståndet med ett nytt villkor om avledning i kulvert direkt till Östersjön. Domstolen finner vidare att miljöprövningsdelegationens utformning av villkor 6 inte innebär sådana oklarheter som klagandena gör gällande. Yrkandet att villkoret är felaktigt och ska rättas avslås därför.

När det gäller frågan om det finns förutsättningar enligt 24 kap. 8 § miljöbalken att ändra villkor 6 på det sätt som Region Gotland ansökt om delar mark- och miljödomstolen i allt väsentligt miljöprövningsdelegationens bedömning. Vad klagandena anfört föranleder inte domstolen att göra någon annan bedömning. Domstolen ställer sig också bakom vad miljöprövningsdelegationen anfört om behovet av omprövning av det gamla gällande tillståndet som meddelats med stöd av miljöskyddslagen. Domstolen vill tillägga att även tillsynsmyndigheten har att överväga att ta initiativ till en sådan omprövning.

Sammanfattningsvis finner domstolen inte skäl att bifalla överklagandet. Det ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 2 februari 2016. Prövningstillstånd krävs.

Monica Daoson

Jan-Olof Arvidsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Monica Daoson, ordförande, och tekniska rådet Jan-Olof Arvidsson. Föredragande har varit beredningsjuristen Lisa Grill.